

גמ"ר 4137/09/19 - מדינת ישראל נגד אליאור ג'ורג' ביטון

בית משפט השלום לתעבורה באשדוד

גמ"ר 4137-09-19 מדינת ישראל ואח' נ' ביטון

בפני כבוד השופטת, סגנית הנשיא נועה חקלאי

בעניין: המאשימה

מדינת ישראל

נגד

הנאשם

אליאור ג'ורג' ביטון

נוכחים:

ב"כ המאשימה - עו"ד מיטל יעקב בשם עו"ד ערן צרויה

הנאשם בעצמו

ב"כ הנאשם - עו"ד גל אביהוד

גזר דין

רקע

1. הנאשם הורשע לאחר שמיעת הוכחות בעבירות של גרימת מוות ברשלנות -עבירה לפי סעיף 64 לפקודת התעבורה התשכ"א - 1961 (להלן- "פקודת התעבורה") ונסיעה לאחר ללא נקיטת אמצעי הזהירות הנדרשים, בניגוד לתקנה 45(1) לתקנות התעבורה, תשכ"א- 1961.

2. על פי עובדות כתב האישום, ביום 26.1.2018 בשעה 13:35 החנה הנאשם את משאיתו ברחוב החובלים

עמוד 1

באשדוד, בנתיב התנועה הנגדי לכיוון נסיעת המשאית. הנאשם יצא מהמשאית וכשחזר אליה, החל בנסיעה לאחור, מבלי שנקט אמצעים סבירים למנוע סיכון או פגיעה, מבלי שווידא שאין איש מאחורי רכבו, מבלי שדאג לאדם שיכוונו עת הוא נוסע לאחור, מבלי ששם ליבו לתנאי הדרך ולמשתמשים בדרך ונהג ברכב לא כפי שאדם מהישוב היה נוהג באותן נסיבות.

3. באותה עת חצתה את הכביש הגברת אמה מטוחנוב (להלן: "המנוחה"), מכיוון המדרכה הסמוכה למקום חניית המשאית לכיוון המדרכה שבצד השני של הכביש.

הנאשם שנסע לאחור, פגע עם חלקו האחורי של הרכב במנוחה ודרס אותה. כתוצאה מהתאונה, המנוחה נפטרה לאחר מספר ימים.

תסקיר שירות המבחן

4. בתסקיר מיום 19.6.22, סקר שירות המבחן את הרקע האישי והמשפחתי של הנאשם. הנאשם בן 35 נשוי ואב לארבעה ילדים בגילאים 2-10, מתפרנס מנהיגה במשאית. הנאשם גדל בסביבה נורמטיבית, בעל רשת תמיכה חברתית ומשפחתית, נעדר הרשעות בפלילים, עברו התעבורתי תקין. לדברי שירות המבחן הנאשם לקח אחריות על מעשיו, הביע צער, בושה וחרטה, גילה אמפתיה כלפי משפחת המנוחה ונכונות לפצותה. שירות המבחן העריך כי הסיכון להישנות עבירות נמוך וכי הנאשם הביע מוטיבציה להשתלב בטיפול קבוצתי יחודי המיועד לנהגים שגרמו מוות ברשלנות. שירות המבחן המליץ לתת עדיפות לפן טיפולי שיקומי ועל כן המליץ על העמדת הנאשם במבחן למשך שנה לצורך שילובו בטיפול, לצד מאסר לריצוי בעבודות שירות כמו גם מאסר מותנה ופיצוי למשפחת המנוחה.

ראיות לעונש

5. המאשימה הגישה את הרשעותיו הקודמות של הנאשם. הנאשם נוהג משנת 2003 ולחובתו 8 הרשעות קודמות.

6. לדיון התייצבה נכדתה של המנוחה, הגב' יבגניה שבלין. לדבריה, משפחתה עלתה ארצה מאוקראינה בשנת 2005 וסבתה נשארה באוקראינה. הנכדה ציינה כי במשך 11 שנה ניסו לשכנע את המנוחה לעלות ארצה, עד שבשנת 2016 היא אכן עלתה והספיקה במשך שנתיים לחיות לצד הילדים, הנכדים והנינים, עד התאונה. הגברת שבלין שיתפה שהיתה קרובה לסבתה וסיפרה על ימיה האחרונים של סבתה בבית החולים.

7. מטעם ההגנה העיד מר שרביט, מעסיקו של הנאשם, אשר סיפר שהנאשם אדם דיין, מופנם, רגוע, עושה את עבודתו על הצד הטוב ביותר, עם המון סבלנות והמון התחשבות בזולת. מר שרביט תאר את הסבל של הנאשם מאז התאונה, את אי הוודאות, את העלויות הגבוהות כתוצאה מניהול ההליך, את המתח הנפשי בו שרוי הנאשם, את העובדה

שהנאשם מתפרנס מנהיגותו.

8. אשת הנאשם הגישה מכתב (נ/13), בו סיפרה כי הנאשם אדם ירא שמים, דואג לזולת, נהג זהיר. עוד סיפרה כי הנאשם שותף מלא בניהול משק הבית וגידול הילדים וכי לנאשם חלק גדול בטיפול בבתם אשר סובלת מבעיות בריאות קשות כפי שתואר במכתב. אשת הנאשם ציינה כי אין להם תמיכה מהמשפחה המורחבת, כי הנאשם הוא השותף היחיד וכי היא לא תצליח להתמודד בלעדיו עם הטיפול בילדים, עם מטלות הבית וכן גם לדאוג לפרנסה. אשת הנאשם ביקשה להתחשב בנאשם ולו בשל השפעת העונש שיוטל עליו, עליה ועל הילדים.

טענות לעונש

9. ב"כ המאשימה הפנה לעובדות כתב האישום, לנסיבות ביצוע העבירה ולערך החברתי שנפגע -קדושת החיים. לדבריו, רשלנותו של הנאשם היא ברף הגבוה ומתחם העונש ההולם נע בין 12-24 חודשי מאסר, 10-15 שנות פסילה וענישה נלווית. המאשימה הפנתה לפסיקה התומכת בטיעוניה. ב"כ המאשימה ביקש שלא לאמץ את המלצות שירות מבחן, לדבריו על בית המשפט לשקול מערכת שיקולים רחבה יותר, וליתן את המשקל הראוי לתוצאותיה הקשות של התאונה. לדבריו, הגם שהנאשם אדם נורמטיבי ונעדר עבר פלילי, והגם שעונש מאסר יפגע בו ובמשפחתו, יש ליתן עדיפות לאינטרס הציבורי על פני נסיבותיו האישיות של הנאשם.

ב"כ המאשימה ציין כי הנאשם לא הודה בביצוע העבירה ובחר לנהל משפט עד תום. אין בכך כדי להביא להחמרה בעונשו, אך אינו זכאי להקלה לה זוכים אלו שבוחרים להודות באשמה.

ב"כ המאשימה ציין כי חלפו כארבע וחצי שנים מביצוע העבירה.

לאור מכלול נתוני הנאשם, עתר ב"כ המאשימה לגזור את עונשו של הנאשם ברף התחתון של מתחם העונש ההולם, ולחייבו בפיצוי לבני משפחת המנוחה.

10. ב"כ הנאשם תיארה את הקושי הרב שחוזה הנאשם מאז התאונה בשל העובדה שהיה מעורב בנטילת ח"י אדם. תיארה את החרדות, הלילות ללא שינה, את הקושי הנפשי ואף מחלות שחלה עקב המצב.

לטענת ב"כ הנאשם, הרשלנות היא ברף הבינוני נוטה לרף הנמוך. לדבריה הרכב בו נהג הנאשם היא משאית יחסית קטנה ולא כבדה, המשאית היתה ריקה, היו מותקנים עליה אמצעים טכנולוגיים של מצלמת דרך ומראות, ולא היה שטח מת. ב"כ הנאשם טענה כי הנאשם נהג במהירות אפסית, הבחין בפגיעה בהולכת הרגל ונעצר. לדבריה, המנוחה לא נמצאה את באופן ישיר מהפגיעה בה, אלא נפטרה מדלקת ריאות. לדבריה, המנוחה התרשלה בכך שחצתה את הכביש שלא במעבר חציה.

ב"כ הנאשם ציינה כי עברו התעבורתי של הנאשם מקל, ומאז התאונה חלפו כמעט 5 שנים מבלי שביצע עבירות.

ב"כ הנאשם הפנתה לנסיבותיו האישיות של הנאשם, להיותו נשוי ואב ל - 4 קטנים, למצב הרפואי של בתו והטיפולים שהיא נאלצת לקבל, למצב הרפואי של יתר בני המשפחה ולעובדה שאין לנאשם סיוע מהמשפחה המורחבת.

ב"כ הנאשם הפנתה לאסופת פסיקה לפיה במקרים דומים הוטלו עונשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, וביקשה לאמץ את המלצת שירות המבחן אשר המליץ על ענישה שיקומית, ולהסתפק בהטלת מאסר שירות של עבודות שירות. כן ביקשה להסתפק בפסילה קצרה על מנת שהנאשם יוכל לחזור למעגל העבודה ולעבוד במקצועו כנהג.

11. הנאשם, בדבריו האחרונים, פנה לנכדתה של המתלוננת וביקש סליחה. הנאשם ציין שיקבל כל עונש שיוטל עליו.

דין

12. בית המשפט העליון אמר לא פעם, כי גזירת הדין במקרים כמו המקרה שבפני, היא מלאכה קשה מאוד.

ראו דברי כב' הש' אלון בע"פ 344/81 מדינת ישראל נ' סגל (24.08.81):

"מדידת מידת העונש קשה היא לשופט כקריעת ים סוף".

ראו למשל ברע"פ 2996/13 טטיאנה נייאזוב ואח' נ' מדינת ישראל (13.8.14):

"הענישה במקרי גרימת מוות ברשלנות בגדרי תאונות דרכים או תאונות אחרות היא אתגר קשה, שכן עסקינן ככלל בנאשמים נורמטיביים שמעודו והתרשלו בהיסח הדעת של רגע, וחרב עולמן של שתי משפחות; בראש ובראשונה, וברמה עילאית, של משפחת הקרבן שקופדו חייו בשל רשלנות; אליה נכמר הלב. אך במרבית המקרים ישנה גם טראומה לפוגע ולמשפחתו, לא רק בשל הענישה אלא בשל המעשה, ומאמינים אנו איפוא כי הנאשמים מתייסרים אף הם, ... מלאכת גזירת הדין בכגון דא קשה היא מן הרגיל, ... שאנו דנים בעבירה שאינה כרוכה בפגמים מוסריים או בשחיתות, אלא ביטוי ידוע לכולנו, באופן התנהגותו של האדם הנוהג ברכב".

13. הנאשם שבפני, אדם נורמטיבי, איש משפחה, אב לילדים, והנה מתגשם הסיוט הפרטי, סיוט של כל נהג סביר מן השורה, שבשל רשלנותו, אחראי לסתמיות המרה והאכזרית של המוות הרוחש יום יום בכבישי ארצנו. הנאשם אחראי למותה של הגב' אמה מטוחנוב ז"ל, אשר מצאה את מותה הטררגי והמיותר, טרם הגיעה עת פקודתה, בצהריו של יום רגיל, כאשר חצתה את הכביש ונפגעה מרכבו של הנאשם.

מתחם העונש ההולם

14. הערך החברתי שנפגע מהעבירות שבוצע הנאשם, הוא שמירה על שלומם וביטחונם של ציבור המשתמשים בדרך ושמירה על הערך העליון של קדושת החיים.

15. מידת הפגיעה בערך המוגן היא ברף העליון. כתוצאה מרשלנות הנאשם קופחו חייה של הולכת הרגל המנוחה, הגברת אמה מטוחנוב ז"ל.

16. באשר למדיניות הענישה הנוהגת: בית המשפט העליון התווה מדיניות ענישה בעבירות של גרימת מוות בנהיגה רשלנית, לפיה, בעבירות אלו יושתו על הנאשמים עונשי מאסר בפועל לריצוי מאחורי סורג ובריה, ופסילה בת שנים, גם כאשר עסקינן בנאשמים שהם אנשים נורמטיביים.

המדיניות המחמירה נובעת מהצורך להילחם בנגע תאונות הדרכים.

ראו לעניין זה דברים שנקבעו בע"פ 1920/14 מדינת ישראל נ' נח אבירם (26.04.15):

"בית משפט זה עמד לא פעם על הצורך להחמיר בענישה על מנת להילחם בנגע תאונות הדרכים בכלל ובאלה הקטלניות בפרט... נקיטת יד קשה נגד עברייני תנועה שגרמו בנהיגתם הרשלנית למותם של אחרים יש לה מקום גם באותם המקרים אשר בהם מדובר בנאשמים נורמטיביים שהעולם העברייני זר להם ואשר מטבע הדברים יתקשו להתמודד עם מאסר מאחורי סורג ובריה. בהקשר זה כבר נפסק כי "אין מקום לענישה סלחנית מדי במקרים אלה ויש להעדיף את הצורך להעביר לציבור מסר ברור ומרתיע, אלא אם כן מתברר כי קיימות נסיבות אישיות חריגות ויוצאות דופן המצדיקות סטייה מרמת הענישה הראויה" (ראו: ע"פ 5787/04 שחאדה נ' מדינת ישראל (8.9.04)). הטעם לכך הוא שאל מול הקושי אותו חווה הנאשם שגרם לתאונת הדרכים הקטלנית, ניצבים נפגעי הקטל בדרכים שחייהם נגדעו וכן בני משפחתם שחייהם השתנו ולא ישובו עוד לעולם להיות כשהיו. הממדים המדאיגים של הקטל בדרכים, מחייבים על כן הטלת ענישה מרתיעה גם כאשר הנהג הפוגע ניהל אורח חיים נורמטיבי טרם קרות התאונה".

ראו בנוסף: רע"פ 4930/21 דנית קורן נ' מדינת ישראל (4.8.21); רע"פ 902/21 משה בן לולו נ' מדינת ישראל (28.2.2021); ע"פ 634/19 שמעיה יהודה גבאי נ' מדינת ישראל (26.2.20); רעפ 4953/20 מגדי זיתאוי נ' מדינת ישראל (4.8.20); רע"פ 3575/19 דן אהרון תבור נ' מדינת ישראל (30.6.2019); רע"פ 5047/18 עמר בלאל נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 3.7.2018); רע"פ 2155/18 דוד ביבי נ' מדינת ישראל (2.5.2018); רע"פ 541/16 ד"ר מחמוד קאזז נ' מדינת ישראל (29.03.18); רע"פ 2996/13 טטיאנה נייאזוב נ' מדינת ישראל (13.8.14); ע"פ 6358/10 מחמוד קבהא נ' מדינת ישראל (24.3.11); ע"פ 6755/09 ארז אלמוג נ' מדינת ישראל (16.11.09); ע"פ 783/07 עתאבה נ' מדינת ישראל (23.9.07).

17. עוד נקבע על ידי בית המשפט העליון כי ניתן לסטות מהמדיניות הנוהגת רק במקרים חריגים ויוצאי דופן, בהם מדובר ברמת רשלנות נמוכה וכאשר מתקיימות נסיבות אישיות יוצאות דופן, המצדיקות, חרף הכלל האמור, שלא לשלוח את הנאשם האינדיבידואלי למאסר מאחורי סורג ובריה. ראו למשל פסיקת בית המשפט העליון בעניין: ע"פ 2569/00 שמעון דהן נ' מ"י (08.02.01); ע"פ 1584/02 גיבי אברמשבילי נ' מ"י (27.11.02); רע"פ 4732/02 ענת סורפין נ' מ"י (25.11.02); רע"פ 4261/04 יעקב פארין נ' מ"י (6.12.04); רע"פ 548/05 מאירה לוי נ' מ"י (19.1.06); ע"פ 1319/09 משה כהן נ' מ"י (13.5.09).

18. בקביעת מתחם העונש ההולם יש לקחת בחשבון כי לרכיב המאסר מתווספים רכיבי ענישה נוספים, והעיקרי שבהם הוא רכיב של פסילה ממושכת שהינו רכיב ענישה משמעותי.

ראו דבריו של כב' נשיא בית משפט המחוזי בחיפה, השופט שפירא בעפ"ת (חיפה) 21675-02-18 פלוני נ' מדינת ישראל (12.4.18):

"טעם נוסף, שגם הוא טרם זכה לדיון ולליבון בפסיקה, הוא האיזון שבין רכיב המאסר שבענישה ואמצעי הענישה הנוספים. הפסיקה שדנה בענישה שמה את הדגש על רכיב המאסר ובפועל נמדדת חומרת הענישה בהתייחס לרכיב המאסר שבעונש. לגישתי, כאשר נבחן העונש הראוי לא ניתן להתעלם גם מאמצעי ענישה נוספים הכלולים בארגז הכלים העומד לרשות בית המשפט והמאפשר שימוש באמצעי ענישה נוספים, הן בדרך של התאמת סוג הענישה לטיב העבירה והן בדרך של מתן משקל לחומרת הענישה הנדרשת בדרך של שילוב באמצעי ענישה נוספים שגם בהם יש היבט של הכבדה על נאשם והבאה לידי ביטוי של חומרת המעשה....

במקרה של גרימת מוות ברשלנות בעת אירוע של תאונת דרכים, נראה כי יש מקום לבחון את התאמת הענישה וחומרתה גם בהתייחס לרכיב שלילת רישיון הנהיגה. בחינת חומרת העונש אך ורק בהתייחס לרכיב המאסר וטיבו, תוך התעלמות מרכיב הענישה של שלילת רישיון הנהיגה, חוטאת, לטעמי, לחובת בית המשפט לשקול כמכלול, את כל אמצעי הענישה, הן בהיבט של התאמתם לטיב העבירה והן בהיבט של מידת החומרה של העונש הכולל.

לגישתי, עונש של שלילת רישיון נהיגה במציאות חברתית בה נידות הינה מפתח לתעסוקה ולהשתלבות בחברה, מהווה עונש משמעותי וחמור. בנוסף, סבור אני כי עונש זה הולם את טיב העבירה של גרימת מוות ברשלנות בעת נהיגה ברכב בהיותו של העונש כלי להרחקת העבריין מהכביש ומניעת המסוכנות שבאה לידי ביטוי בהתנהגותו. סבור אני כי שיקול זה צריך להיות מנחה במסגרת קביעת העונש ההולם ולא ניתן להסתפק בבחינת העונש רק בדרך של מדידת משך וטיב המאסר שנגזר."

19. באשר לנסיבות ביצוע העבירות: בבואי לקבוע את מתחם העונש ההולם לקחתי בחשבון את התקיימותן של נסיבות הקשורות בביצוע העבירות, כמפורט בסעיף 40ט לחוק העונשין התשל"ז 1977:

- תכנון מוקדם: לא קדם לביצוע העבירה תכנון מוקדם. עסקינן בעבירה שהינה תוצאה של רשלנות.
 - מידת הרשלנות היא משמעותית, ולכל הפחות ברף הבינוני-גבוה.
- כפי שקבעתי בהכרעת הדין, רשלנות הנאשם התבטאה בכך שנטל סיכון בלתי סביר באופן בו נהג את המשאית לאחר, מבלי שוידא תחילה שאין איש מאחורי המשאית או בקרבת מקום, מבלי שדאג להיעזר באדם שיכונו עת הוא נוסע לאחר, מבלי ששם ליבו לתנאי הדרך ולמשתמשים בדרך, כל זאת בצהרי יום שישי, בשכונת מגורים בטבורה של עיר, ביום גשום, כשהראות דרך מצלמת הרברס לקויה. הנאשם לא נהג כפי שאדם מהישוב היה נוהג באותן נסיבות.

חשוב להדגיש, כי על הנאשם מוטלת אחריות מוגברת בהיותו נוהג ברכב כבד, קרי במשאית. ראו בעניין זה ע"פ (עליון) 1802/17 ג'מאל אבו סיאם נ' מדינת ישראל (28.6.18):

"ראוי אף לחזור ולומר את המובן מאליו, כי ההקפדה על כללי הנהיגה חלה על כל נהג האוחז בהגה ללא יוצא מן הכלל. עם זאת, חשוב להדגיש כי הקפדה זו חלה ביתר שאת על הנהגים המקצועיים המצויים תדיר על הכביש, ובכלל זה על נהגי ההסעות האחראים גם לשלומם וביטחונם של ציבור הנוסעים, ועל נהגי רכבים כבדים שהם "כלי רכב רב עוצמה שככובד משקלו כך כובד האחריות המונח על הנהג בו" רע"פ 3761/11 חלף נ' מדינת ישראל (18.5.2011). על נהגים מקצועיים אלה מוטלת אחריות מוגברת לנהיגה קפדנית רע"פ 5423/11 סוואחרה נ' מדינת ישראל (26.7.2011)."

- חלקו היחסי של הנאשם בביצוע העבירה ומידת ההשפעה של האחר על הנאשם בביצוע העבירה: הנאשם הוא שנהג ברכב בעת ביצוע העבירות, ולכן האחריות כולה מוטלת עליו. לא היתה עליו השפעה של אחרים, לא הוכחה כל רשלנות מצידה של המנוחה.

- הנזק שנגרם מביצוע העבירות: כתוצאה מביצוע העבירות קופחו חייה של המנוחה.

- יכולתו של הנאשם להימנע מהמעשה ומידת השליטה שלו על מעשיו. הנאשם יכול היה להימנע מנסיעה לאחר ללא מכוון, יכול היה לנקוט באמצעי הזהירות הנדרשים ובכך להימנע מפגיעה במנוחה, פעולות שלא ביצע כאמור.

20. על הפסיקה הנוהגת במקרה של גרימת תאונת דרכים קטלנית, עקב נסיעה רשלנית לאחר ניתן ללמוד מפסקי הדין הבאים:

- רע"פ 4953/20 מגדי זיתאוי נ' מדינת ישראל (4.8.20): המבקש הורשע על פי הודאתו בעבירות של גרימת מוות ברשלנות ונסיעה אחרנית. המבקש נהג במשאית, לאחר שנסע לאחר שלא לצורך מרחק של כ-30 מטר ללא הסתייעות במכוון על אף ששהה עמו במשאית עוזר נהג. בית משפט קמא קבע כי הרשלנות היא ברף בינוני גבוה, מתחם העונש ההולם נע בין 9 ל-24 חודשי מאסר בפועל, פסילה בת 8-15 שנים, וענישה נלווית והטיל על המבקש 10 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה, פסילה מלקבל ומלהחזיק רישיון נהיגה למשך 9 שנים, קנס בסך 5,000 ₪ ופיצוי למשפחת המנוח בסך 10,000 ₪. ערעור המבקש בבית המשפט המחוזי נדחה, בקשת רשות ערעור נדחתה.

- רע"פ 4562/18 רחמים בן טוב נ' מדינת ישראל (12.8.18): המבקש הורשע לאחר שמיעת ראיות, בעבירה של גרימת מוות בנהיגה רשלנית. המבקש, נהג מונית, עצר בחלקו השמאלי של הכביש, החל בנסיעה לאחר במהירות נמוכה, בניגוד לכיוון התנועה ופגע בהולכת רגל שחצתה הכביש שלא במעבר חצייה. הולכת הרגל פונתה לבית החולים במצב קשה ונפטרה מפציעה בחלוף שלושה ימים. בית משפט קמא קבע כי רשלנות המבקש הינה ברף הבינוני וכי מתחם העונש ההולם נע בין 8 - 24 חודשי מאסר בפועל, לצד פסילה ממושכת, מאסר מותנה, קנס ופיצוי. על המבקש הוטלו 10 חודשי מאסר בפועל, 10 חודשי מאסר על תנאי, פסילה מקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה למשך 8 שנים, פיצוי למשפחת המנוחה בסך 20,000 ₪ וקנס בסך 500 ₪. ערעור המבקש בבית המשפט המחוזי נדחה. בקשת רשות

הערעור נדחתה.

• רע"פ 4095/15 יובלי אסולי נ' מדינת ישראל (23.6.15): בית משפט קמא זיכה את המבקש לאחר שמיעת ראיות מביצוע עבירות של גרימת מוות ברשלנות, נסיעה אחורנית שלא לצורך ונהיגה ללא דיסקה. המבקש, נהג אוטובוס באגד, הסיע לאחור את האוטובוס, בחניון במקום העבודה, למרחק של כ-31 מטרים ופגע עם הדופן האחורית בהולך רגל אשר נפטר במקום. בית המשפט קמא קבע כי המבקש עשה כל שלא ידו למנוע את הסיכון שנוצר. בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור המשיבה והרשיע את המבקש בעבירות של גרימת מוות ברשלנות ונסיעה אחורנית שלא לצורך. בית המשפט המחוזי קבע כי על המבקש היה להיעזר במכוון בעת נסיעתו לאחור. הדיון הוחזר לבית משפט קמא לצורך גזירת העונש. בית המשפט קמא קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 6 חודשי מאסר ל-24 חודשים, ודן את המבקש ל-6 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות, 6 חודשי מאסר על תנאי, פסילה מקבל או מלהחזיק רשיון נהיגה למשך 6 שנים (לאחר שנתיים לא תחול על רשיון נהיגה מסוג B) וקנס בסך 2,500 ₪. ערעור המבקש על חומרת העונש נדחה. בקשת רשות ערעור נדחתה.

• רע"פ 4360/12 ג'אברין נ' מדינת ישראל (7.6.12): המבקש הורשע לאחר שמיעת ראיות בעבירות של גרם מוות ברשלנות ונסיעה אחורנית שלא לצורך. המבקש נהג את רכבו מסוג טנדר, לאחור כ-18.5 מטרים בסמוך למתחם קניות ופגע בילדה בת 3 שחצתה את הכביש. הילדה נפלה מתחת לטנדר והמבקש המשיך בנסיעה קדימה למרחק של 2.40 מטר. מותה של המנוחה נקבע במקום. בית משפט קמא גזר על המבקש 5 חודשי מאסר בפועל, 8 שנות פסילה וענישה נלווית. בית המשפט המחוזי דחה את ערעורו של המבקש הן על הכרעת הדין והן על גזר הדין. בקשת רשות ערעור נדחתה.

• רע"פ 6000/11 פלוני נ' מדינת ישראל (11.10.11): המבקש הורשע על פי הודאתו בעבירה של גרימת מוות ברשלנות. המבקש נהג אחורנית במערבל בטון ופגע בהולך רגל וגרם למותו. בית משפט קמא גזר על המבקש 6 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות, צו מבחן למשך 8 חודשים, 12 חודשי מאסר על תנאי, פסילת רשיון נהיגה ברכב מעל 4,000 ק"ג לצמיחות ופסילה מקבל או מלהחזיק רשיון נהיגה מסוג A או B ל-10 שנים. בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור המשיבה על קולת העונש והעמיד את עונש המאסר על 9 חודשי מאסר בפועל. בקשת רשות ערעור נדחתה.

• עפ"ת (ירושלים) 991-12-21 רגבי נ' מדינת ישראל (16.2.22) המערער הורשע על פי הודאתו בעבירה של גרימת מוות ברשלנות. המערער נהג ברכב מסחרי והסיעו לאחור במהירות ובחוסר זהירות, פגע בהולכת רגל שחצתה הכביש שלא במעבר חצייה, כשהבחין שפגע בדבר מה, נסע קדימה ועלה על המנוחה פעם נוספת. בית משפט קמא קבע כי הרשלנות היא בינונית - גבוהה, מתחם העונש ההולם נע בין 12 ל-30 חודשי מאסר, פסילה למשך 10-18 שנים, וענישה נלווית, וגזר על המערער 13 חודשי מאסר בפועל, פסילה בת 10 שנים, פיצוי בסך 15,000 ₪ וענישה נלווית. המערער חזר בו מערעורו.

• עפ"ת (חיפה) 26334-10-18 גרטי נ' מדינת ישראל (20.12.18): המערער הורשע לאחר שמיעת ראיות בעבירות של גרם מוות ברשלנות ונסיעה לאחור ללא נקיטת האמצעים הדרושים למניעת פגיעה. המערער נהג במשאית כשלצידו אדם נוסף (מלווה). המערער פרק סחורה שב למשאית והחל בנסיעה לאחור כאשר האדם הנוסף עמד מחוץ

למשאית, מצד ימין. המלווה שב למשאית והמערער המשיך בנסיעה לאחר ללא מכון וללא שדה ראייה (ארגז קירור שהורכב לחלקה האחורי של המשאית הגביל את שדה הראייה). המערער פגע בהולך רגל והפילו ארצה. למחרת נקבע מותו. בית משפט קמא קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 6 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות ועד 15 חודשי מאסר בפועל, פסילה מקבל או מלהחזיק רשיון נהיגה למשך 5-10 שנים, וענישה נלווית. בית משפט קמא גזר על המערער 6 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות, מאסר על תנאי, 5 שנות פסילה, פסילה על תנאי ופיצוי בסך 15,000 ₪. בית המשפט המחוזי הקל ברכיב הפסילה כך שפסילתו מלנהוג ברכב פרטי קוצרה לתקופה של 3 שנים. יתר רכיבי גזר הדין נותרו ללא שינוי.

- עפ"ג (חיפה) 40674-11-17 עבד אל קאדר עלי מחמיד נ' מדינת ישראל (1.2.18): המערער הורשע לאחר שמיעת ראיות בעבירות של גרימת מוות ברשלנות ונסיעה לאחר. המערער החנה רכבו (משא) וכשחזר לרכב החל בנסיעה לאחר ובסיבוב ימינה לכיוון מגרש חול. המערער פגע בתינוקת בת שנה ועשרה חודשים אשר מותה נקבע במקום. בית משפט קמא קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 8-24 חודשי מאסר בפועל, 8-15 שנות פסילה וענישה נלווית. בית משפט קמא גזר על המערער 10 חודשי מאסר בפועל, פסילה מקבל או מלהחזיק רשיון נהיגה למשך 10 שנים, פסילה על תנאי, פיצוי למשפחת המנוחה בסך 10,000 ₪ וקנס בסך 5,000 ₪. בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור המערער על חומרת העונש והפחית את עונש המאסר ל-6 חודשים אשר ירוצו בעבודות שירות, יתר הרכיבים נותרו על כנם.

- עפ"ת (ת"א) 5703-09-17 מתתיהו נ' מדינת ישראל (10.12.17): המערער הורשע במסגרת הסדר טיעון לאחר שמיעת פרשת התביעה, בעבירה של גרימת מוות ברשלנות. המערער, נהג במשאית לפינוי אשפה, נסע לאחר בחוסר זהירות ונגד כיוון התנועה בנתיב הנסיעה ופגע במנוחה אשר חצתה הכביש שלא במעבר חצייה. מותה נקבע במקום. המערער לא הבחין בפגיעה והמשיך בנסיעה עד שעצר משמם צעקות העדים לתאונה. בית משפט קמא קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 6 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות ועד 12 חודשי מאסר בפועל, פסילת רישיון נהיגה למשך 6 עד 10 שנים וענישה נלווית, ודן את המערער ל-6 חודשי עבודות שירות, פסילה מקבל או מלהחזיק רשיון נהיגה למשך 10 שנים וקנס בסך 1,800 ₪. הערעור נדחה.

- ע"פ (תל אביב) 2531-01-16 מדינת ישראל נ' אלכס פייזיב (22.2.16): המשיב הורשע על פי הודאתו בעבירה של גרם מוות ברשלנות. המשיב נהג לאחר במשאית, בשטח מפעל, פגע במנוח שחצה את הכביש וגרם למותו. בית משפט קמא קבע כי הרשלנות היתה גבוהה וגזר על המשיב 9 חודשי מאסר בפועל, 12 חודשי מאסר על תנאי, פסילת רישיון נהיגה למשך 10 שנים ופיצוי בסך 10,000 ₪. המערער ערערה על קולת העונש. בהמלצת בית המשפט המחוזי הסכימו הצדדים להעמיד את המאסר בפועל על 12 חודשים (יתר הרכיבי גזר הדין נותרו ללא שינוי).

- ע"פ (תל אביב) 17410-10-15 יצחק יוסף נ' מדינת ישראל (30.12.15): המערער הורשע לאחר שמיעת ראיות בעבירה של גרם מוות ברשלנות. המערער נהג לאחר במשאית לפינוי אשפה ופגע באחד העובדים שהלך על הכביש מאחורי המשאית. המנוח נפצע אנוש ונפטר כיממה לאחר מכן. בית משפט קמא קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 12-28 חודשי מאסר בפועל, פסילה בפועל למשך 10-15 שנים, מאסר מותנה ופיצוי למשפחת המנוח. בית משפט קמא גזר על המערער 18 חודשי מאסר בפועל, פסילה מלנהוג למשך 12 שנים, 12 חודשי מאסר על תנאי

ופיצוי בסך 15,000 ₪. בהסכמת הצדדים נדחה הערעור על הכרעת הדין, והתקבל חלקית הערעור על גזר הדין באופן שהפסילה קוצרה והועמדה על 10 שנים, בניכוי 13 חודשי פסילה שריצה עד לתום ההליכים, עוד נקבע בהסכמה כי בחלוף 8 שנים תסווג הפסילה כך שהמערער יוכל להוציא רישיון נהיגה לרכב פרטי. יתר רכיבי גזר הדין - ללא שינוי.

- עפ"ת (מרכז) 28125-01-15 סויטאת נ' מדינת ישראל (1.3.15): המערער הורשע לאחר שמיעת ראיות בעבירות של גרימת מוות ברשלנות ונהיגה לאחר ללא נקיטת אמצעי הזהירות הנדרשים. המערער, נהג טרקטור, החל בנסיעה לאחר לצורך פינוי פסולת בשטח העבודה, פגע בעובד ששהה במקום (ולבש אפודה זוהרת) וגרם למותו. בית משפט קמא קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 12 ל-30 חודשי מאסר בפועל (הגם שהמשיבה עתרה למתחם שהרף העליון בו הוא 24 חודשי מאסר) ופסילה ממושכת מלנהוג. בית משפט קמא גזר על המערער 20 חודשי מאסר בפועל, פסילה בת 8 שנים וענישה נלווית. בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור המערער על חומרת העונש וקיצר את עונש המאסר ל-12 חודשי מאסר בפועל. יתר רכיבי גזר הדין נותרו ללא שינוי.

- ע"פ (חיפה) 55092-07-13 מסארוה בהא נ' מדינת ישראל (23.1.14): המערער הורשע לאחר שמיעת הוכחות בעבירה של גרימת מוות ברשלנות ובעבירה של נסיעה לאחר. המערער נהג לאחר ברכב משא סגור ופגע בהולכת רגל שחצתה הכביש מאחור. בית משפט קמא קבע כי מתחם העונש ההולם נע ממאסר שיכול וירוצה בעבודות שירות ועד כ- 30 חודשי מאסר לצד ענישה נלווית, וגזר על המערער 8 חודשי מאסר בפועל, 12 שנות פסילה וענישה נלווית. ערעור על הכרעת הדין נדחה, ערעור על גזר הדין התקבל חלקית, כך שתקופת המאסר קוצרה ל-6 חודשים אשר ירוצו בעבודות שירות.

ראו גם: רע"פ 4422/11 גילה טייב נ' מדינת ישראל (17.7.11); רע"פ 9016/09 יעקב עבדיה נ' מדינת ישראל (25/1/10); רע"פ 10605/07 חוסאם בן עבדל אל חאג' יחיא נ' מדינת ישראל (17/12/07); רע"פ (תל אביב) 47613-02-13 רוני גורגי מילר נ' מדינת ישראל (6.5.13); עפ"ת (מרכז) 42557-11-12 יעקב בן יחיאל ניסים נ' מדינת ישראל (24.2.14); רע"פ (תל אביב) 7607/09 שאדי שבאט נ' מדינת ישראל (21.10.09); רע"פ (פתח תקוה) 2537-05-14 מדינת ישראל נ' גסאן אבו זינה (19.7.15); רע"פ (עכו) 7783-10-13 מדינת ישראל נ' סמאר (15.9.14); רע"פ (מחוזי ירושלים) 8348-11-10 מדינת ישראל נ' עמאר תמימי (15.12.11).

21. לאחר שבחנתי את נסיבות העבירות בתיק שבפני, כשעסקינן ברשלנות ברף הבינוני-גבוה, ואת הפסיקה הנוהגת אני קובעת כי מתחם העונש ההולם כולל רכיב של מאסר בפועל לתקופה של 9-24 חודשים, לצד רכיב פסילה של 8-15 שנים, וענישה נלווית.

השיקולים לגזירת עונשו של הנאשם בתוך מתחם העונש ההולם

22. בבואי לגזור את עונשו של הנאשם בתוך מתחם העונש ההולם, לקחתי בחשבון שהנאשם לא לקח אחריות על מעשיו ובחר לנהל את משפטו עד תום. אין בכך כמובן כדי להצדיק החמרה בעונשו, אך הנאשם לא יהיה זכאי ל"הנחת

הודיה" השמורה לאלו אשר בוחרים לקחת אחריות ולהודות בהזדמנות ראשונה.

23. לקחתי בחשבון את פגיעת העונש בנאשם. הנאשם מתפרנס מנהיגה, העונש שיוטל עליו יפגע קשות ביכולתו להמשיך ולהתפרנס.
24. לקחתי בחשבון את הנזקים שנגרמו לנאשם מביצוע העבירה ומהרשעתו. לקחתי בחשבון כי מאז ביצוע העבירה מצבו הנפשי של הנאשם החמיר, מצבו הכלכלי החמיר, הנאשם נאלץ להוציא חסכוניותו לצורך ניהול משפטו.
25. לקחתי בחשבון את התנהגותו החיובית של הנאשם. הנאשם כאמור, מנהל אורח חיים נורמטיבי, דואג לפרנסת משפחתו.
26. זקפתי לזכות הנאשם את היותו נעדר כל עבר פלילי.
27. לקחתי בחשבון את עברו התעבורתי של הנאשם. הנאשם נוהג משנת 2003 ולחובתו 8 הרשעות קודמות, כולן מסוג ברירת משפט, עברו אינו מכביד כלל.
- הנאשם לא הורשע בעבר בעבירה של גרימת תאונת דרכים.
- העדר עבר פלילי, ועברו התעבורתי שאינו מכביד כלל, מלמדים על הנאשם כי הוא אדם נורמטיבי ושומר חוק, ושעד לקרות התאונה נהג ברמת הזהירות הנדרשת.
28. לקחתי בחשבון את הערכת שירות המבחן כי לאור מאפייניו של הנאשם הסיכון להישנות עבירות דומות בעתיד הוא נמוך, וכן את המלצתו ליתן עדיפות לפן הטיפול שיקומי, ולהטיל על הנאשם מאסר לריצוי בעבודות שירות לצד צו מבחן.
- המלצתו העונשית של שירות המבחן מחייבת חריגה לקולא ממתחם העונש ההולם כפי שנקבע על ידי, שכן העונש ההולם כולל ריצוי מאסר לריצוי מאחורי סורג ובריח.
- באשר לחריגה ממתחם העונש ההולם בעבירות של גרימת מוות ברשלנות משיקולי שיקום, ראו: עפ"ת (חיפה) 1267/05/16 רוברט חיזגילוב, נגד מדינת ישראל (29/06/2016); עפ"ת (חיפה) 62250-07-17 דמיטרי גולדברג נ' מדינת ישראל (19.10.17); עפ"ת 21675-02-18 פלוני נ' מדינת ישראל (12.4.18).
- הגם שבית המשפט רשאי לחרוג ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום, לא מצאתי כי בנסיבות שבפני קיימת הצדקה לעשות כן. לא הוצגו בפני נסיבות חריגות אשר יש בהן כדי להצדיק מתן משקל עודף לנסיבות האישיות של הנאשם,

ולהעדיף על פני האינטרס הציבורי.

נכונותו של הנאשם להשתלב בהליך שיקומי בשירות המבחן, אין בה כדי להעדיף ענישה בעלת אופי שיקומי, במקרים של גרימת מוות. כפי שצוטט לעיל, המדיניות הנוהגת מחייבת הטלת מאסר מאחורי סורג וברית, וממדיניות זו ניתן לסטות רק במקרים חריגים ויוצאי דופן, בהם מדובר ברמת רשלנות נמוכה וכאשר מתקיימות נסיבות אישיות יוצאות דופן, המצדיקות, זאת. בעניינו של הנאשם אין מדובר ברשלנות נמוכה ואין בפני נסיבות אישיות יוצאות דופן המצדיקות זאת.

פיצוי כספי

29. בשנים האחרונות קיימת מגמה בפסיקה לחייב נאשמים בפיצוי, גם בעבירות של גרימת מוות ברשלנות, אם כי בדרך כלל הפיצוי שנפסק הוא סמלי ביותר ונע בין אלפים בודדים ועד עשרות אלפים. פיצוי גבוה באופן יחסי נפסק בדרך כלל כשנלוות עבירות חמורות נוספות, כגון - הפקרה, שכרות, הריגה, רשלנות חמורה, או שגזר הדין ניתן לאחר שנוהלו הוכחות בתיק.

כל מקרה ונסיבותיו.

ראו עפ"ג (באר שבע) 19435-11-20 אלדר קורול נ' מדינת ישראל (13.1.21), שם, בערכאת הערעור הציגו הצדדים הסכמה על פיצוי בסך 10,000 ₪ לביתו של המנוח.

30. הפיצוי הוא סמלי בלבד, בשים לב כי הנאשם היה מבוטח בביטוח חובה ולפיכך האלמנט "התרופתי" של הפיצוי, ישולם למשפחת המנוחה מכח החוק לפיצוי נפגעי תאונות דרכים.

כמובן שהפיצוי שיפסק אין בו, והוא אף אינו מתיימר להוות פיצוי של ממש על אובדן חיי המנוחה. כל עונש שיגזר לא יחזיר את המנוחה לחיים, לא יקל על תחושות האובדן שחוותה משפחתה של המנוחה ועל החלל שהותירה בלכתה.

הפיצוי שיגזר טומן בחובו את האלמנט העונשי שבפיצוי, מתוך כוונה ברורה שהוא יצטרף לכל פיצוי אשר ניתן למשפחת המנוחה מכוח החוק לפיצוי נפגעי תאונות דרכים, ולא יקוזז ממנו.

עונשו של הנאשם

31. אשר על כן, מצאתי לנכון ולמידתי להטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

א. הנני מטילה על הנאשם מאסר לתקופה של 10 חודשים. הנאשם יתייצב לריצוי מאסרו ביום 1.12.22 בשעה 10:00 בכלא דקל או בכל בית סוהר אחר עליו יוחלט ככל שיעבור הליך של מיון מוקדם למאסר, עליו להתייצב לריצוי המאסר כשבידו תעודה מזהה.

ב. אני מטילה על הנאשם 6 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר והתנאי הוא שלא יעבור עבירה של גרימת מוות ברשלנות ו/או עבירה של נהיגה בזמן פסילה.

ג. הנני מורה על פסילתו של הנאשם מלקבל ומלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 9 שנים. בתום 5 שנים תסווג הפסילה כך שיותר לנאשם לנהוג ברכב אשר דרוש לו רישיון נהיגה בדרגה B.

הפסילה תחל לא יאוחר מיום 1.12.22 בשעה 10:00. על הנאשם להפקיד רישיונו במזכירות בית המשפט עד למועד זה.

ד. פיצוי בסך 10,000 ₪. הפיצוי ישולם למשפחת המנוחה ב - 10 תשלומים חודשיים רצופים ושווים. תשלום ראשון לא יאוחר מיום 10.6.23, המאשימה תמציא למזכירות בית המשפט תוך 120 יום מהיום את פרטי החשבון אליו מבקשת שיועבר הפיצוי.

זכות ערעור כחוק.

ניתן היום, י"א תשרי תשפ"ג, 06 אוקטובר 2022, במעמד הצדדים.